

Załącznik do zarządzenia Nr 81
Mazowieckiego Kuratora Oświaty
z dnia 12 grudnia 2014 r.
w sprawie ustalenia Polityki
zarządzania ryzykiem
w Kuratorium Oświaty w Warszawie

POLITYKA
ZARZĄDZANIA RYZYKIEM
W KURATORIUM OŚWIATY W WARSZAWIE

Rozdział I

TERMINY I DEFINICJE

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) **Kuratorium** - rozumie się przez to Kuratorium Oświaty w Warszawie;
- 2) **Kuratorze** - należy przez to rozumieć Mazowieckiego Kuratora Oświaty;
- 3) **kierownictwie Kuratorium** - należy przez to rozumieć Mazowieckiego Kuratora Oświaty; wicekuratorów; dyrektorów wydziałów, dyrektorów delegatur oraz zastępców dyrektorów;
- 4) **wydziałach** - należy przez to rozumieć komórki organizacyjne wchodzące w skład Kuratorium;
- 5) **delegaturze** - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Kuratorium powołaną do wykonywania zadań na określonym terenie działania;
- 6) **dyrektorach** - należy przez to rozumieć dyrektorów wydziałów i dyrektorów delegatur Kuratorium Oświaty w Warszawie oraz ich zastępców;
- 7) **Polityce** - rozumie się przez to Politykę zarządzania ryzykiem w Kuratorium Oświaty w Warszawie;
- 8) **ryzyku** - rozumie się przez to prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń negatywnych, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów Kuratorium lub powodują odchylenia od oczekiwanych stanów. Jest to kombinacja prawdopodobieństwa i oddziaływania (skutku), przy uwzględnieniu postrzeganego znaczenia. Ryzyko odnosi się do przyszłych zdarzeń, a oszacowanie jego rozmiarów jest projekcją w przyszłość;
- 9) **czynnikach ryzyka** - rozumie się przez to okoliczności, stan prawny, stan faktyczny, które mogą ale nie muszą wywołać ryzyko wystąpienia nieprawidłowości;
- 10) **mechanizmie kontrolnym** - rozumie się przez to element systemu zarządzania, zasady określone przez przepisy prawa lub działania mające ograniczyć prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka lub zniwelować skutki zaistniałego ryzyka (np. nowe procedury, wytyczne, zasady, nadzór);
- 11) **obszarze ryzyka** - rozumie się przez to obszar, w którym występują istotne z punktu widzenia Kuratorium czynniki ryzyka;
- 12) **ewaluacja ryzyka** - rozumie się przez to działanie mające na celu porównanie szacunkowej wielkości ryzyka z przyjętymi poziomem ryzyka akceptowalnego. Ewaluacja ryzyka stanowi podstawę do podjęcia decyzji co do tego, na ile dane ryzyko jest istotne, a także, czy należy je przyjąć i jakie działania względem niego podjąć;

- 13) **ocenie ryzyka** - rozumie się przez to proces złożony z analizy ryzyka i ewaluacji ryzyka;
- 14) **analizie ryzyka** - rozumie się przez to proces złożony z identyfikacji ryzyka, opisu ryzyka oraz pomiarze ryzyka w odniesieniu do jego oddziaływania, jeśli ryzyko wystąpi oraz prawdopodobieństwa wystąpienia tego ryzyka;
- 15) **prawdopodobieństwie zaistnienia ryzyka** - rozumie się przez to oszacowanie ryzyka w oparciu o przeszłe zdarzenia przy założeniu, że w przyszłości nie zaistnieją w danym obszarze znaczne zmiany;
- 16) **właścicielu ryzyka** - rozumie się przez to osobę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem, mającą kompetencje do podjęcia działań zaradczych w stosunku do obszaru, którym zarządza;
- 17) **zarządzaniu ryzykiem** - rozumie się przez to system metod i działań zmierzających do obniżenia ryzyka do poziomu akceptowalnego, przy uwzględnieniu kosztów działania oraz zabezpieczenia się w racjonalny sposób przed jego skutkami. Ww. system obejmuje identyfikowanie i ocenę ryzyka oraz reagowanie na nie. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje ryzyko występujące we wszystkich procesach decyzyjnych i każdy szczebel zarządzania;
- 18) **skutku ryzyka** - rozumie się przez to oddziaływanie zdarzenia, wpływ na realizację celu;
- 19) **ryzyku akceptowalnym** - rozumie się przez to taką wielkość ryzyka, którą organizacja może zaakceptować bez żadnych dodatkowych działań zaradczych lub zmian w funkcjonowaniu.

Rozdział II

CELE I ZAŁOŻENIA POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- § 2. 1. Celem Polityki jest poprawa wszystkich obszarów zarządzania w Kuratorium oraz ograniczenie zidentyfikowanego ryzyka do akceptowalnego poziomu, w szczególności w zakresie efektywnego zarządzania zasobami, zapewnienia ochrony majątku, efektywnego gospodarowania finansami oraz ochrony wizerunku Kuratorium.
2. Zarządzanie ryzykiem jest ściśle związane z celem kontroli zarządczej i jest ukierunkowane na zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań wynikających z Roczego Planu (Programu) Działania Kuratorium, zwanego dalej „Rocznym Planem”.
  3. Celem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zadań Kuratorium jest:
    - 1) usprawnienie efektywności zarządzania Kuratorium, poprzez utworzenie właściwych mechanizmów kontrolnych;
    - 2) lepsze wykorzystanie zasobów finansowych i ludzkich oraz zapobieganie stratom finansowym;
    - 3) poprawa jakości świadczenia usług;
    - 4) dostosowanie się do nowych wymogów prawnych oraz podnoszenie standardu świadczonych usług;
    - 5) zapewnienie, by mechanizmy kontrolne były proporcjonalne do ryzyka, a koszt mechanizmu kontrolnego był odpowiedni do potencjalnego ryzyka;
    - 6) zidentyfikowanie obszarów narażonych na występowanie zagrożeń korupcyjnych;
    - 7) ograniczenie nieetycznych zachowań oraz marnotrawstwa;
    - 8) rozpoznanie obszarów nadmiernie kontrolowanych.
- § 3. 1. Polityka stanowi narzędzie zarządzania dla kierownictwa Kuratorium oraz wytyczne dla wszystkich pracowników.
2. Celem zarządzania ryzykiem jest możliwie najszybsza identyfikacja ryzyka, jak również upewnienie się, iż zastosowane mechanizmy kontrolne będą skuteczne.

3. Polityka została opracowana przy uwzględnieniu specyficznych cech i uwarunkowań środowiskowych Kuratorium.

Rozdział III

GŁÓWNE CELE KURATORIUM

§ 4. Kuratorium jest państwową jednostką budżetową, wchodzącą w skład zespolonej administracji rządowej w województwie mazowieckim jako wyodrębniona jednostka organizacyjna. Kuratorium jest aparatem pomocniczym Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

§ 5. 1. W celu efektywnego i skutecznego wykonywania powierzonych Kuratorium zadań, ustanowiono misję Kuratorium:

„MAZOWIECKI KURATOR OŚWIATY TO RZĄD BLIŻEJ SPOŁECZEŃSTWA”

2. Raz w roku sporządza się Roczny Plan (Program) zawierający listę zadań priorytetowych dla Kuratorium oraz zadań realizowanych w poszczególnych wydziałach i delegaturach, wraz z miernikami realizacji celów na dany rok.
3. Zarządzanie ryzykiem w Kuratorium prowadzi się dla wszystkich zadań określonych w Rocznym Planie.
4. Identyfikacja i analiza ryzyka stanowi integralną część Roczego Planu.

Rozdział IV

ZAKRES PODMIOTOWY POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 6. Polityka ma zastosowanie do wszystkich komórek organizacyjnych Kuratorium oraz wszystkich pracowników zatrudnionych w Kuratorium.

§ 7. 1. Polityka została zdefiniowana dla poziomu operacyjnego.

2. Dla potrzeb identyfikacji ryzyka przyjmuje się następujące obszary ryzyka:
  - 1) zarządzanie;
  - 2) finanse;
  - 3) kwestie prawne;
  - 4) działalność operacyjna;
  - 5) wyniki działania.

§ 8. 1. Zarządzanie ryzykiem w Kuratorium odbywa się w dwóch wyodrębnionych płaszczyznach:

- 1) operacyjne zarządzanie ryzykiem, oparte na ocenie ryzyka dokonywanej na etapie tworzenia Roczego Planu;
- 2) zarządzanie ryzykiem, stanowiące rutynowy element zarządzania, polegające na bieżącej identyfikacji, ocenie ryzyka i podejmowaniu działań zaradczych.

2. Zarządzanie ryzykiem obejmuje sześć etapów:

- 1) identyfikację ryzyka, które może oddziaływać na realizację celów określonych w Rocznym Planie;
- 2) analizę i hierarchizację ryzyka według oddziaływania (skutku) i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka;
- 3) ewaluację ryzyka, w tym ocenę istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą;

- 4) zdefiniowanie działań wymaganych do postępowania z ryzykiem nieakceptowalnym;
- 5) wskazanie właścicieli ryzyk, odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz określenie terminu podjęcia działań;
- 6) monitorowanie i składanie sprawozdań dotyczących postępów w tej dziedzinie.

Rozdział V

ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA REALIZACJĘ POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 9. 1. Za realizację Polityki odpowiada Kurator poprzez:

- 1) kształtowanie i wdrażanie Polityki oraz nadzór nad nią;
- 2) zdefiniowanie zadań priorytetowych na kolejne lata;
- 3) ogłaszanie i wdrażanie procedur zarządzania ryzykiem.

2. Kurator może przypisać Mazowieckiemu Wicekuratorowi Oświaty odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem dotyczącym priorytetowych zadań Kuratorium.

§ 10. 1. W celu stworzenia warunków zapewniających skuteczne zarządzanie ryzykiem w Kuratorium powołano Zespół do spraw kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem w Kuratorium Oświaty w Warszawie, zwany dalej „Zespołem”.

2. Zespół odpowiada za monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz wydawanie rocznych opinii o stanie funkcjonowania kontroli zarządczej w Kuratorium w oparciu o raporty na temat zarządzania ryzykiem.

§ 11. 1. W celu koordynacji działań podejmowanych w ramach zarządzania ryzykiem Kurator powołuje Koordynatora zarządzania ryzykiem w Kuratorium Oświaty w Warszawie, zwanego dalej „Koordynatorem”.

2. Koordynator, o którym mowa w ust. 1 wchodzi w skład Zespołu, o którym mowa w § 10 ust. 1.

3. Koordynator odpowiada za:

- 1) koordynowanie działań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Kuratorium;
- 2) udzielanie pomocy w identyfikacji i ewaluacji ryzyka.

§ 12. 1. Na poziomie operacyjnym za zarządzanie ryzykiem odpowiadają dyrektorzy wydziałów i dyrektorzy delegatur. Dyrektorzy w ramach zakresów swojego działania są właścicielami ryzyk operacyjnych.

2. Do zadań dyrektorów wydziałów i dyrektorów delegatur należy:

- 1) identyfikacja czynników ryzyka, istotnych dla osiągnięcia celów operacyjnych;
- 2) ewaluacja ryzyka;
- 3) monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego, w tym funkcjonowania mechanizmów kontrolnych pod kątem ich adekwatności i skuteczności;
- 4) projektowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie swojego obszaru działalności, które przyczynią się do ograniczenia ryzyka do poziomu akceptowalnego;
- 5) monitorowanie realizacji mechanizmów kontrolnych;
- 6) dokumentowanie procesu identyfikacji i analizy ryzyka na poziomie operacyjnym.

§ 13. Właściciele ryzyk operacyjnych odpowiedzialni są za:

- 1) bieżącą identyfikację i ocenę ryzyka w odniesieniu do realizowanych celów,

- z uwzględnieniem prawdopodobieństwa oraz potencjalnych skutków ryzyka;
- 2) projektowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie swojego obszaru działalności, które przyczynią się do ograniczenia ryzyka do poziomu akceptowalnego.

Rozdział VI

IDENTYFIKACJA I ANALIZA CZYNNIKÓW RYZYKA

- § 14.**
1. Identyfikacja i analiza czynników ryzyka dokonywana jest na poziomie operacyjnym.
  2. Proces identyfikacji i analizy czynników ryzyka odbywa się przynajmniej raz do roku.
  3. Określenie i ocena czynników ryzyka odbywa się w odniesieniu do listy zadań realizowanych przez poszczególne wydziały i delegatury, wskazanych w propozycjach do Rocznoego Planu.
  4. Wykaz czynników ryzyka w obszarach ryzyk, o których mowa w § 7 ust. 2, określa **załącznik Nr 1** do Polityki.
  5. Wykaz głównych obszarów ryzyka nie stanowi katalogu zamkniętego, a jedynie narzędzie pomocnicze w procesie identyfikacji zdarzeń zagrażających realizacji celów.
- § 15.**
1. W identyfikacji czynników ryzyka mają prawo brać udział wszyscy pracownicy Kuratorium, poprzez zgłaszanie w formie pisemnej swojemu bezpośredniemu przełożonemu zdefiniowanych, istotnych czynników ryzyka. Wzór zgłoszenia zidentyfikowanych czynników ryzyka stanowi **załącznik Nr 2** do Polityki.
  2. Czynniki ryzyka, ujawnione przez pracowników lub rozpoznane w procesie identyfikacji lub monitorowania realizacji zadań, podlegają analizie pod kątem istotności dla realizacji celów.
  3. Dyrektorzy wydziałów/delegatur w ramach swoich uprawnień mogą opracować dodatkowe zasady wewnętrznej identyfikacji i dokumentowania czynników ryzyka.
- § 16.**
1. W Kuratorium przy szacowaniu prawdopodobieństwa i skutków potencjalnych zdarzeń, stosuje się skalę oceny z wykorzystaniem tabeli punktowej prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka stanowiącej **załącznik Nr 3** i tabeli punktowej oddziaływania ryzyka stanowiącej **załącznik Nr 4** do Polityki.
  2. Każdy czynnik ryzyka podlega analizie pod kątem jego wpływu na osiągnięcie przez Kuratorium założonych celów.
  3. Przy ocenie istotności czynnika ryzyka należy wziąć pod uwagę ryzyka, jakie są generowane przez dany czynnik, prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz skutki zaistnienia ryzyka.
  4. Przy ocenie prawdopodobieństwa zdarzenia należy wziąć pod uwagę istniejące mechanizmy kontrolne, ich skuteczność i poziom wdrożenia.
  5. Przy ocenie skutków, należy wziąć pod uwagę zarówno skutki finansowe, jak i niefinansowe, takie jak: utrata reputacji, konsekwencje prawne, w tym odszkodowawcze, utrata szansy, opóźnienia, obniżenie jakości pracy i inne.
  6. Określenie istotności ryzyka (iloczynu oceny punktowej prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i jego oddziaływania) umożliwia uporządkowanie ryzyka, hierarchizację mechanizmów kontrolnych w celu zmniejszenia ryzyka i unaocznienie rzeczywistych zagrożeń w realizacji zadań i celów Kuratorium.
  7. Uzyskane w procesie analizy ryzyka wyniki podlegają ewaluacji.
  8. Ryzyka o bardzo wysokiej i wysokiej istotności wymagają pilnej reakcji, ryzyka o średniej istotności należy omówić i monitorować, ryzyka o niskiej istotności są ryzykami akceptowalnymi.
  9. Proces identyfikacji, oceny ryzyka oraz reagowanie na ryzyka jest dokumentowany w Rocznym Planie, zgodnie ze wzorem dokumentowania ryzyka określonym w **załączniku Nr 5**.

§ 17. Wyniki oceny ryzyka podlegają omówieniu podczas posiedzenia kierownictwa Kuratorium.

Rozdział VII

DOKUMENTOWANIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- § 18. 1. Wydziały i delegatury prowadzą dokumentację zarządzania ryzykiem operacyjnym, w skład której wchodzi:
- 1) wyniki oceny ryzyka operacyjnego;
  - 2) wykaz zidentyfikowanych czynników ryzyka;
  - 3) zgłoszenia zidentyfikowanych czynników ryzyka, o których mowa w § 15 ust 1;
  - 4) opracowane i wdrożone mechanizmy kontrolne;
  - 5) opisy dodatkowych zasad wewnętrznej identyfikacji i oceny czynników ryzyka.
2. Dokumentowaniu podlegają również wszystkie działania podjęte w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym w szczególności zmiany poziomu ryzyka.
3. Dokumentowanie wyników oceny ryzyka na poziomie operacyjnym odbywa się według wzoru dokumentowania ryzyka stanowiącego **załącznik Nr 5** do Polityki, będącego integralną częścią Roczego Planu.
4. Dokument, o którym mowa w ust. 3, wypełniany jest w dwóch egzemplarzach i podlega akceptacji właściwego dyrektora. Jeden egzemplarz w wersji papierowej i elektronicznej jest przekazywany wraz z Rocznym Planem do Pełnomocnika ds. kontroli i audytu w terminie określonym w Regulaminie Organizacyjnym Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Rozdział VIII

INTERPRETACJA WYNIKÓW I ZARZĄDZANIE

- § 19. 1. W Kuratorium zdefiniowano cztery **poziomy istotności ryzyka**: ryzyko niskie, ryzyko średnie, ryzyko wysokie, ryzyko bardzo wysokie:
- 1) ryzyko niskie zawiera się w przedziale od 1 – 10 pkt;
  - 2) ryzyko średnie zawiera się w przedziale od 11 - 15 pkt;
  - 3) ryzyko wysokie zawiera się w przedziale od 16 - 20 pkt;
  - 4) ryzyko bardzo wysokie zawiera się w przedziale powyżej 21 pkt.
2. Przyjęto następujące podstawowe **zasady akceptowalności poziomów ryzyka**:
- 1) **ryzyko niskie** - ryzyko akceptowalne, należy je monitorować i w miarę potrzeby sprawdzać, czy ryzyko jest prawidłowo kontrolowane;
  - 2) **ryzyko średnie** - może wywierać poważny wpływ na kluczową działalność, należy monitorować i rozważyć potrzebę działań zaradczych oraz wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontroli. Mając na uwadze koszty wprowadzenia kontroli, można tolerować średni poziom, gdy koszty zapobiegania ryzyku są zbyt wysokie. Za ewentualne zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych odpowiedzialny jest właściciel ryzyka;
  - 3) **ryzyko wysokie** - może potencjalnie wpłynąć na kluczową działalność Kuratorium, wymaga wprowadzenia lub uzupełnienia mechanizmów kontrolnych, które ograniczą prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka;
  - 4) **ryzyko bardzo wysokie** - stanowi poważne zagrożenie dla kluczowej działalności Kuratorium lub osiągnięcia przez niego celów działania. Potrzebne jest natychmiastowe działanie poprzez wprowadzenie silnych mechanizmów kontrolnych. Podlega ciągłemu monitoringowi. Nie może być tolerowane. Kierownictwo Kuratorium zobowiązane jest do wdrożenia mechanizmów ograniczających poziom ryzyka bardzo wysokiego.

3. Końcowe wyniki uzyskane w procesie analizy ryzyka wskazują na poziom istotności ryzyka wywołwanego przez dany czynnik ryzyka.

§ 20. 1. W Kuratorium przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:

- 1) przeniesienie ryzyka na inną instytucję, w szczególności poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń;
  - 2) tolerowanie ryzyka - w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu ryzykom, a także gdy koszty podjętych mechanizmów kontrolnych mogą przekroczyć przewidywane korzyści;
  - 3) przeciwdziałanie - działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, w szczególności dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontrolnych (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane zadania;
  - 4) odroczenie lub zawieszenie działań zawierających wysoki poziom ryzyka.
2. Kurator ma prawo podjąć decyzję o akceptacji każdego poziomu ryzyka i niepodejmowaniu działań zaradczych.

§ 21. 1. W stosunku do każdego czynnika ryzyka, które wywołuje ryzyko przekraczające akceptowalny poziom, są planowane i wdrażane (zalecane przez właściciela ryzyka) odpowiednie mechanizmy kontrolne.

2. Dyrektorzy podejmują działania zaradcze także w odniesieniu do ryzyk wynikających z odstępstw od obowiązujących zasad i procedur.
3. Przed przystąpieniem do wdrożenia mechanizmów kontrolnych należy odpowiedzieć na następujące pytania:
  - 1) czy i jakie działanie jest konieczne według zasad akceptowalności poziomów ryzyka, o których mowa w § 19 ust. 2;
  - 2) jaki poziom bezpieczeństwa należy osiągnąć po podjęciu określonych środków;
  - 3) które mechanizmy kontroli są najskuteczniejsze;
  - 4) jaki jest koszt wprowadzenia mechanizmu kontrolnego;
  - 5) czy prawidłowe wdrożenie procedury kontroli jest możliwe.
4. Projekt propozycji mechanizmów kontrolnych powinien zawierać:
  - 1) nazwę wydziału/delegatury, który je wdraża, oznaczenie poziomu istotności ryzyka, numer ryzyka wynikający z rejestru ryzyka;
  - 2) określenie ryzyka, którego dotyczy;
  - 3) treść działań;
  - 4) wskazanie osoby lub osób odpowiedzialnych za realizację;
  - 5) określenie terminu rozpoczęcia i ewentualnego zakończenia działania.
5. Projekt propozycji mechanizmów kontrolnych wraz z załącznikami podlega parafowaniu przez:
  - 1) właściciela ryzyka;
  - 2) dyrektora wydziału/delegatury według właściwości;
  - 3) dyrektorów innych wydziałów/delegatur oraz stanowisk - w przypadku, gdy dotyczy zakresu ich działania;
  - 4) Głównego Księgowego oraz dyrektora Wydziału Administracyjnego – w przypadku, gdy propozycje działań zaradczych dotyczą budżetu lub wywołują skutki finansowe.
6. Odmowa parafowania projektu mechanizmów kontrolnych przez dyrektora wydziału/delegatury wymaga przedstawienia pisemnego uzasadnienia.

§ 22. Akceptacja propozycji mechanizmów kontrolnych wykraczających poza zakres działania jednego wydziału dokonywana jest przez wicekuratora, zgodnie z właściwościami, w formie adnotacji „akceptuję”.

Rozdział IX

RAPORTOWANIE

- § 23.** 1. Wszyscy pracownicy mają prawo i obowiązek raportowania właściwemu dyrektorowi o zidentyfikowanych zagrożeniach. Na podstawie posiadanych informacji dyrektor ma obowiązek podjąć działania w zakresie swoich uprawnień.
2. Dyrektorzy składają sprawozdania z zarządzania ryzykiem operacyjnym w kwartalnych sprawozdaniach z realizacji Roczego Planu.
3. Sprawozdanie zawiera w szczególności:
- 1) wykaz zidentyfikowanych czynników ryzyka w poszczególnych obszarach ryzyka, wraz z informacją na temat ilości zgłoszonych przez pracowników czynników ryzyka;
  - 2) informację na temat wdrożonych mechanizmów kontrolnych wraz z oceną ich skuteczności.
- § 24.** Sprawozdania stanowią podstawę do opracowania przez Zespół rocznego raportu, który stanowi element opinii z zarządzania ryzykiem w Kuratorium.

Rozdział X

MONITOROWANIE RYZYKA I OCENA

- § 25.** 1. W Kuratorium proces monitorowania ryzyka jest procesem ciągłym, realizowanym przez kierownictwo Kuratorium na każdym szczeblu zarządzania, co pozwala na podejmowanie decyzji w odpowiednim czasie.
2. Kierownictwo Kuratorium wspiera wszelkie działania pracowników Kuratorium przyjmujących odpowiedzialność za ryzyko.
3. Dyrektorzy prowadzą monitoring funkcjonowania mechanizmów kontrolnych pod kątem ich adekwatności i skuteczności.
4. Działania w zakresie monitorowania ryzyka obejmują w szczególności kwartalną sprawozdawczość na temat stopnia realizacji Roczego Planu z uwzględnieniem powiązania osiągniętych wyników z poziomem ryzyka.
- § 26.** Pracownicy zobowiązani są do przestrzegania zasad i procedur określonych w Polityce.

Rozdział XI

AKTUALIZACJA POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- § 27.** 1. Polityka podlega raz do roku przeglądowi dokonywanemu w celu jej aktualizacji.
2. Projekty aktualizacji Polityki przygotowuje Zespół.